

สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4

Problems and Needs in Academic Management of the School Administrators

Under the Office of Buriram Educational Service Area 4

ก่ำจัด สุขประเสริฐ (Kamjad sukprasert) \*ดร.ปิยาภรณ์ สิริภานุมาศ (Dr.Piyaporn Siripanumas)\*\*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบรายการ(Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .9668 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าการวิเคราะห์ F-test และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ เชฟเฟ (Scheffe' Method) โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 ปัญหาทางวิชาการ มี 4 ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัด การเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา โดยรวมมีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางและมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีประเภทแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการนิเทศการศึกษามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษา

เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ จัดผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรแกนกลาง ในสถานศึกษา มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานวิชาการที่ดีและมีประสิทธิภาพ

#### ABSTRACT

This research were: 1) to study the problems and needs in academic management of the school administrators under Buriram Educational Service Area Office 4; and 2) to compare the problems and needs in academic management of the school administrators classified by school types and working experiences. The samples were all 208 school administrators. The research instrument was a set of questionnaires including, checklist, rating scale and open ended form with its reliability at .9668. The statistics used to analyze the data were frequency percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by F-test. If the significant differences were found, the Scheffe<sup>1</sup> method was used. The results were as follows:

1. The four problems in academic management, namely, academic planning, curriculum development, teaching and learning activity, and educational supervision of the school administrators as a whole were at moderate levels; whereas, the needs of these aspects were at much levels.

2. The comparison of problems and needs in academic management of the school administrators under Buriram Educational Service Area Office 4

2.1 There was not different both as a whole and in each aspect of the problems in academic management of the school administrators in terms of school types.

2.2 There was not different as a whole of the needs in academic management of the school administrators in terms of school types. In contrast, there was a significant difference at .05 level in the aspect of teaching and learning activity.

2.3 There was not different both as a whole and in each aspect of the problems in academic management of the school administrators in terms of working experiences.

2.4 There was a significant difference at .05 level of the needs in academic management of the school administrators as a whole in terms of working experiences. When considering in each aspect, it was found that the aspects of teaching and learning activity, and educational supervision showed statistical significant differences at .01 level.

3. The additional suggestions about the problems and needs in academic management of the school administrators under Buriram Educational Service Area Office 4 were that the school administrators should: 1) allow the school committees to participate in academic planning; 2) provide the experts to train the school teachers about the curriculum development; and 3) supervise, follow-up and evaluate the teaching and learning activity continuously for the good and effective academic management.

คำสำคัญ: ปัญหาและความต้องการ การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Key Words: Problems and need, Academic Management, School Administrators

\* มหาวิทยาลัย หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

\*\* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

## บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็วทำให้ความรู้เทคโนโลยี วิทยาการต่างๆ มีความเจริญรุดหน้าอย่างไม่มีขีดจำกัด จากการเปลี่ยนแปลงย่อมมีผลกระทบกับสังคมไทย การดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าผลกระทบทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพราะเกิดการไหลเวียน ของวัฒนธรรมข้อมูลข่าวสารอย่างไม่มีที่สิ้นสุดทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านการค้าเพื่อประโยชน์ของตนเป็นหลักจากผลกระทบของกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้รัฐบาลแต่ละประเทศได้มีการวางแผนพัฒนาคนในประเทศ เพื่อกำหนดเป้าหมายและคุณภาพของคนให้มีคุณภาพความสามารถแข่งขันในสังคมโลกได้ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดที่รัฐบาลได้กำหนดและตั้งเป้าหมายไว้ในการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความสามารถมีคุณภาพสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง คือ การพัฒนาคนให้มีความรู้ และรู้จักเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและสังคม รู้จักนำกระบวนการเรียนรู้มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การมีนโยบายจัดการศึกษาจะต้องให้มีความเหมาะสม กับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนไปการจัดการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายที่จะพัฒนาประชากรของชาติให้มีคุณภาพเหมาะสมกับยุคการแข่งขันของสังคมที่สูงขึ้นเห็นประโยชน์ของตนเป็นหลัก โดยเป้าหมายของการจัดการศึกษาของไทยจะต้องสร้างคนและพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ ที่มีคุณภาพระดับทักษะความคิดมีจิตใจสูงขึ้นเพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ให้ก้าวไปสู่ความเจริญงอกงามและมั่นคง (ธีระ, 2549)

การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึงได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และการออกพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้สามารถพัฒนาประชากรในประเทศไทยให้เป็นคน

ที่มีคุณภาพพอที่จะแข่งขัน กับสังคมโลกได้ การจัดการศึกษาให้กับประชาชนจะต้องบรรลุเป้าหมายเพื่อสร้างคน ให้เป็นคนที่อยู่ในสังคม แห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ประกอบในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของการศึกษาในประเทศให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ จากพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม การปฏิรูปการศึกษาทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปผู้มีหน้าที่บทบาทเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ทั้งครู บุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2548)

สถานศึกษาจึงมีความสำคัญมากที่สุดที่จะนำเอานโยบายการพัฒนาประชากรของประเทศมาสู่การปฏิบัติ ได้ตรงเป้าหมาย สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนไทย ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายและกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญให้บรรลุเป้าหมาย เพราะจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้เปิดโอกาส ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ การตัดสินใจ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือการบริหารตนเองอย่างอิสระจากการ มีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมคิดทุกคนมีส่วนร่วมในการสื่อสาร การประสานงาน การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการพัฒนางานอย่างเป็นระบบและมีการประเมินตนเอง (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2548) จากภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะสามารถจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุ ตามเป้าหมายได้ต้องอาศัยผู้นำของสถานศึกษา เป็นผู้ที่สามารถกำหนด นโยบาย เป้าหมาย วิสัยทัศน์ กระบวนการจัดการ และทีมงานใน

สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นคนที่ใช้ความรู้ความสามารถ เข้ามาบริหารสถานศึกษาแล้วทำให้สถานศึกษา หรือ ผู้เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง พอใจกับคุณภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารสถานศึกษาภายใต้สภาวะการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถเลือกแนวทางและตัดสินใจในการนำวิธีการบริหารที่มีประสิทธิภาพที่สุดเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาแก้ปัญหาที่ดีขึ้น และบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง บริหารงานที่เป็นหน้าที่หลักในสถานศึกษาซึ่งแบ่งเป็นด้านๆ ที่สำคัญคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านนโยบายและแผนงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป แต่ไม่ว่าการบริหารงานในสถานศึกษาจะแบ่งออกเป็นกี่ด้านก็ตาม หัวใจหลักของการบริหารงานในสถานศึกษาที่สำคัญที่สุดคือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ เป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการหรือเป็นงานรองเท่านั้น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2548)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา เป็นผู้นำวิชาชีพ ต้องมีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี ที่สามารถบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ดี มีประสิทธิภาพและที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการ และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เข้าใจและส่งเสริม การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการชั้นเรียน กระบวนการเรียนการสอนโดยเลือกใช้วิธีการที่นำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องทฤษฎีในชั้นเรียนทั้งการวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารงานในสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครู ใช้กระบวนการการตรวจวิจัยในการเรียนรู้ของผู้เรียน (ธีระ,

2550) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู รวมทั้งบุคลากรอื่นๆ จะต้องร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ คุณภาพที่คาดหวังคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะเกิดกับผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคาดหวังโดยการกำหนดในหลักสูตรคาดหวังโดยชุมชนคาดหวังโดยสถานศึกษาที่สำคัญคือความสำเร็จจากการคาดหวังจากตัวผู้เรียน (กมล, 2545) แต่กระบวนการบริหารงานในสถานศึกษา บุคลากรจะต้องทำหน้าที่ 2 บทบาทควบคู่กันไปด้วยคือ บทบาทฝ่ายบริหารและบทบาทผู้ปฏิบัติการ จากการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุหมายที่กำหนดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษา กิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาจึงต้องอาศัยทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างจริงจัง

ดังนั้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ เช่น เรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาปรับเปลี่ยนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา นำสาระการเรียนรู้ ในท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาเข้าร่วม ในหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้กระบวนการบริหารจัดการการศึกษาในเรื่องต่างๆ มาจัดในสถานศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น จากกิจกรรมที่กล่าวมาแล้วรวมกันหลายงาน เรียกว่างานวิชาการ ซึ่งแบ่งได้ 4 ด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา เป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนประสานงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และสถานศึกษากับหน่วยงานอื่นๆ งานวิชาการในสถานศึกษามีขอบข่ายครอบคลุมงานด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา จากขอบข่ายของงานวิชาการในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่สำคัญที่

ต้องตัดสินใจเรื่องการ อำนาจการควบคุม ชี้นะ ดูเด บำรุงขวัญ  
กำลังใจให้ครูผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้น สามารถ  
ปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง (สมาน, 2549)

การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ  
สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศของ  
สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา  
คุณภาพของผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำ และจากการประเมิน  
มาตรฐานด้านผู้บริหารสถานศึกษาพบว่ามีผู้จัดการ  
เรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารมี  
ภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการระดับ  
ค่อนข้างต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน  
ประจำปีการศึกษา 2550 ของสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ต่ำกว่าเป้าหมายที่สำนักงาน  
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเอาไว้  
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2550)  
แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาของ  
สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ยังไม่  
เป็นที่น่าพอใจ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของ  
สถานศึกษา ซึ่งจะต้องร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย  
ร่วมกันวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพของ  
ผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ของผู้เรียนให้สูงขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากหลักการและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึง  
สนใจศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการ  
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามขอบข่าย  
การบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นแนวทาง  
สำหรับการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการบริหารงาน  
วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใน  
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความ  
ต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา  
เขต 4 จำแนกตาม ประเภทของสถานศึกษาและ  
ประสบการณ์ในการทำงาน

### สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่ปฏิบัติงานใน  
สถานศึกษา ที่ทำการสอนช่วงชั้นที่แตกต่างกันมี  
สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงาน  
วิชาการแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มีประสบการณ์ ใน  
การทำงานแตกต่างกันมีสภาพปัญหาและความต้องการใน  
การบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

### ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการใน  
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางการแก้ปัญหา  
และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา  
เขต 4

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย  
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
มัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 208 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร  
สถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 รวม  
139 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับ

ช่วงชั้นที่ 1-3 รวม 54 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 3 - 4 รวม 15 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าเท่ากับ .9668

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 208 ฉบับ ได้รับกลับคืน 208 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** นำข้อมูลที่เก็บมาได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 การศึกษาสภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลด้วยตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 วิเคราะห์ด้วย

การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดย วิเคราะห์ด้วยค่า F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับ

นัยสำคัญ .05 แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง

4.4 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

## สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้น ที่ 1-3 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีถึง 20 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 และมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อ มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการด้านวิชาการ การพัฒนานโยบาย

การศึกษาและการวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา  
ตามลำดับ

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมมี  
สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ  
ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า  
หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา  
หลักสูตรท้องถิ่น จัดอบรมครูให้เข้าใจจุดมุ่งหมายโครงสร้าง  
เนื้อหาหลักสูตร และมีการจัดทำแผนการสอนครอบคลุม  
เนื้อหาวิชาที่สอน มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ  
อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ มีสภาพปัญหาการ  
ดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อมี  
สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง  
โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การจัดกิจกรรม  
การเรียนรู้ การสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน การ  
สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดครูเข้าสอน  
รายวิชาหรือกลุ่มสาระเหมาะสม ตามลำดับ

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมมีสภาพ  
ปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง  
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมการสอนการ  
วัดการเรียนรู้การสอนและการวิจัย ในชั้นเรียน มีสภาพปัญหา  
การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ มีสภาพ  
ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการบริหารงาน  
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามุรไรรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีความต้องการในการ  
บริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ และเมื่อ  
พิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน มีความต้องการในการ  
บริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดยรวมมีความ  
ต้องการในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อ  
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนงานวิชาการ มีความ  
ต้องการในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย  
เรียงอันดับของค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การพัฒนานโยบาย  
การศึกษา การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา และ  
การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมมีความต้องการ  
ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา  
เป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ  
อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ  
แรก คือ หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา  
หลักสูตรท้องถิ่น และมีการจัดทำแผนการสอนครอบคลุม  
เนื้อหาวิชาที่สอน ตามลำดับ

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีความต้องการใน  
การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น  
รายข้อ พบว่า มีความต้องการในการบริหารงาน  
วิชาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับของ  
ค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การประชุมอบรมเชิง  
ปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม  
การเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และการ  
สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมมีความ  
ต้องการในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อ  
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการในการ  
บริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับ  
ของค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การวิจัยในชั้นเรียน การ  
เตรียมการสอน การวัดการเรียนรู้การสอน และการจัด  
ให้มีเครื่องมือ วัสดุเอกสารที่จำเป็นสำหรับการนิเทศให้  
พร้อมที่จะใช้อย่างเพียงพอ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงาน  
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษามุรไรรัมย์ เขต 4 พบว่า

3.1 สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ  
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามุรไรรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประเภทสถานศึกษา  
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่  
ทำการสอนช่วงชั้นที่แตกต่างกัน มีสภาพปัญหาในการ  
บริหารงานวิชาการโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อ  
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพปัญหาในการ  
บริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

3.2 สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ  
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีสภาพปัญหา ในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน

3.3 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่ทำการสอนช่วงชั้นที่แตกต่างกันมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3.4 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกันที่มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านนิเทศการศึกษา มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 สรุปได้ดังนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารขาดความชำนาญ ขาดทักษะ ในการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการ

วางแผนงานวิชาการ มีการวางแผนงานวิชาการแต่ไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนงานวิชาการ งบประมาณจำกัดจึงไม่มีการพัฒนาในเรื่องการจัดการอบรมเชิงวิชาการ ครูไม่เข้าใจขอบข่ายการวางแผนงานวิชาการ ไม่มีการวางแผนงานวิชาการ บุคลากรขาดทักษะในการพัฒนาหลักสูตรทำให้หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น การบริหารงานไม่ยึดตามหลักสูตร ขาดการประเมินผลการใช้หลักสูตรและหลักสูตรไม่เป็นปัจจุบัน ขาดบุคลากร/ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงกับวิชาออกครูสอนแบบเดิมๆ โดยยึดตามหนังสือ ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูไม่มีแผนการสอนและสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ครูจัดการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมตามหลักสูตร ขาดการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขาดการติดตามการนิเทศการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษา

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ คือ จัดอบรมเรื่องการวางแผนงานวิชาการให้กับบุคลากร จัดให้ผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำเพื่อเป็นแนวทาง แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนงานวิชาการ ควรให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นที่เล็งในการวางแผนงานวิชาการและมีกาประเมินและติดตาม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน และพัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การบริหารงานภายในสถานศึกษาควรยึดตามหลักสูตร จัดครูให้ครบชั้น/จำนวนบุคลากรเพียงพอ จัดให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญด้วยวิธีที่หลากหลาย ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือการสอนลง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องกระบวนการสอน ครูมีการจัดทำแผนการสอนที่ครอบคลุมตามหลักสูตร ครูมีการจัดทำสื่อการสอนที่เหมาะสม กระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน มีการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามการนิเทศการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการนิเทศการศึกษา ให้ความสำคัญกับผลการนิเทศการศึกษา

### อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ทำให้ทราบปัญหา และมีประเด็นที่น่าสนใจอันจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความตื่นตัวในเรื่องของการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก และต้องการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำ และเป็นตัวจักรที่สำคัญในการจัดการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างคล่องตัวและเกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้ร่วมมือกันได้มีการจัดให้บุคลากรเข้ารับการ

อบรมและเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและรับนโยบายที่เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีการกำกับ ติดตามอย่างใกล้ชิด และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับความรู้ เพื่อก้าวทันเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จึงส่งผลให้มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ดังที่ อัมภา (2537) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารที่มีความยุ่งยาก เพราะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารต้องใช้ความพยายามและความสามารถอย่างมากในการนำคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ อัครเดช (2546) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาระดับปานกลางและการวางแผนงานวิชาการมีปัญหามากที่สุดและสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีปัญหาร่องรอยคลาการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิรา (2544) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ (2546) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สหวิทยาเขตกรุงธนบุรี 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทุกด้าน และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรขาดทักษะในการพัฒนาหลักสูตรทำให้หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น การบริหารงานไม่ยึดตามหลักสูตร ขาดการประเมินผล การใช้หลักสูตรและหลักสูตรไม่เป็นปัจจุบัน ดังที่ ดอล (Doll, R. 1996) ได้กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา คือ ประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจากการดูแลของสถานศึกษา หรือหลักสูตร คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของผู้เรียน จากการดูแลของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ จรรย์ (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ส่วนด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการในระดับปานกลาง

2.ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับความเป็นเลิศของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระและเป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยตรง จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการประสบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการจึงให้ความสำคัญ และมีการจัดให้มีการแข่งขันความเป็นเลิศของผู้เรียน ซึ่งถ้าผู้เรียนที่เข้าแข่งขันความเป็นเลิศสามารถชนะการแข่งขัน ก็จะส่งผลไปยังสถานศึกษาให้มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ แมททอกซ์ (Mattox, 1978) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการในการปฏิบัติงานของ

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ แอ็กทิ (Agthe, 1980) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ สรุปได้ว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการสอนจะต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่จะทำหน้าที่บริหารมากกว่าหน้าที่นิเทศ การเรียนการสอน ผลของนวัตกรรมและเทคโนโลยี จะเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากการเป็นผู้สั่ง มาเป็นผู้ประสานงานและทำงานเป็นคณะมากขึ้น มีการศึกษาทฤษฎีต่างๆ เพื่อแสวงหาวิธีการแบบวิทยาศาสตร์ เพื่อการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

3. สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มีประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้าน มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

4. สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้าน มีสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

5.ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มีประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 3 การจัดการเรียนรู้ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

5.1 ผลการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ จำแนกตามประเภทสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับ

ช่วงชั้นที่ 3-4 มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 มีค่าเฉลี่ยของความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 มีบุคลากรไม่เพียงพอและมีบุคลากรไม่ครบ 8 กลุ่มสาระ มีการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ยึดตามหนังสือ ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังขาดนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงส่งผลให้มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่าสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ซึ่งสอดคล้องกับ เรณู (2542) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทราชินูทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านการจัดงานวิชาการ โรงเรียนจัดบุคลากรตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และสำรวจความพร้อมของครู จัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษา และมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ 2. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาครูภายในโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียน จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือไม่ผ่านเกณฑ์ จัดกิจกรรมนักเรียนทั้งในและนอกหลักสูตรตามความพร้อมของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยเหนือและโรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ศึกษาตามหน่วยงานที่จัดรวมทั้งสร้างบรรยากาศทางวิชาการโดยจัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละหมวดวิชา ด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการ พบว่า งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ หมวดวิชาไม่สามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียน ครูอาจารย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป นักเรียนไม่สนใจเรียนซ่อมเสริม และไม่ติดตามแก้ผลการเรียน ครูบางคนขาดการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือในการ

วัดผล ครูมีจำนวนน้อยและมีงานพิเศษมากจึงมีผลงานวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร

6.ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวม มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน 3 และ 4 มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

6.1 ผลการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป และประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ยของความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยยังขาดความรู้ในเรื่องการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป ซึ่งผ่านประสบการณ์ในการบริหารงานที่หลากหลายรูปแบบ

6.2 ผลการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการนิเทศ

การศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับ ประสิทธิภาพในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีมีค่าเฉลี่ยของความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าประสิทธิภาพในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อยยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษา จึงส่งผลให้การนิเทศในสถานศึกษายังขาดความต่อเนื่องและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงมีความต้องการในการบริหารงานด้านการนิเทศศึกษามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไปซึ่งผ่านประสิทธิภาพในการนิเทศที่หลากหลายรูปแบบ

6.3 ผลการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับ ประสิทธิภาพในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีมีค่าเฉลี่ยของความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อย ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการรวมทุกๆ ด้าน ทำให้การบริหารยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในทุกๆ ด้าน

#### ข้อเสนอแนะ

##### 1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงาน  
วิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยได้พบปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการดังนี้

1.1 การบริหารงานด้านการวางแผนงานวิชาการ ควรมีการวางแผนการพัฒนานโยบายการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดอบรมเรื่องการวางแผนงานวิชาการให้กับบุคลากร มีการแต่งตั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ มีการประเมินและติดตามในเรื่องการวางแผนงานวิชาการจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.2 การบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันและเป็นมาตรฐาน มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการจัดทำหลักสูตรให้กับบุคลากร มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

1.3 การบริหารงานด้านการจัดการเรียนรู้ ควรจัดครูให้ครบชั้น จัดให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องกระบวนการสอน จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีการที่หลากหลาย ลดภาระงานอื่นของครูที่นอกเหนือจากการสอนลง กำหนดให้ครูจัดทำแผนการสอนและสื่อการสอนที่ครอบคลุมตามหลักสูตร

1.4 การบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการติดตาม การนิเทศการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด การแต่งตั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษาให้ความสำคัญกับผลการนิเทศการศึกษา

##### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

### เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. 2545. การบริหารงานวิชาการใน

สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.

จริญ ชันทะสีมา. 2544. การบริหารงานวิชาการที่

ส่งผล ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดน่านวิทยานิพนธ์ (การบริหารการศึกษา).

ค.ม.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ธีระ รุญเจริญ. 2550. การจัดการและความเป็นมือ

อาชีพบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.

กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

รุ่งทิพย์ รุ่งเรือง. 2546. สภาพและปัญหาการ

ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของ

ผู้บริหารโรงเรียนกรม สามัญศึกษา

กรุงเทพมหานคร สหวิทยาเขตกรุง

ธนบุรี 3. วิทยานิพนธ์(การบริหารการศึกษา).

ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เรณู ครูชาวไทย. 2542. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของ

โรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชินุทิศสังกัดกรมสามัญ

ศึกษา. วิทยานิพนธ์(การบริหารการศึกษา).

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาน อัสวภูมิ. 2549. การบริหารการศึกษายุคใหม่ :

แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. อุบลราชธานี :

อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์ .

สุจิรา เจริญวงศ์. 2542. การแก้ปัญหาทางวิชาการของ

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแกลง

จังหวัดระยอง.งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,

สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. 2550.

เอกสารประกอบการรายงานผลการจัด

การศึกษาปีการศึกษา 2550. นุริรัมย์ : กลุ่ม

นิเทศฯ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2548. แนวทางการบริหาร

และจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและ

สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

อัศรเดช นิลละ โยธิน. 2546. การบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองจังหวัด

ขอนแก่น. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อำภา บุญช่วย. 2537. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรี้นติ้งเฮ้าส์.

Agthe, R. 1980. " The Elementary Principals

Perceptions of Their own and Teachers Role  
in Curriculum Decision Making, "

Dissertation Abstracte International.

Doll , R. 1996. Curriculum Improvement. Boston :

Allyn & Bacon.

Mattox, D.1978. " A Study of Inservice Needs of

Illinois Public School Elementary

Principle, "Dissertation Abstracts

international.